

Ese' detroi ori in sepmenea: Mercuri-a, Vinorri-a si Dominec'a, candu o cota intreaga, candu numai diumetate, adeca dupa momentul impregurilor.

Pretul de prenumeratiune:

pentru Austria:	
pe anu intregu	8 fl. v. a.
" diumetate de anu	4 " "
" patrariu	2 " "
pentru Romani'a si strainetate:	
pe anu intregu	16 fl. v. a.
" diumetate de anu	8 " "
" patrariu	4 " "

Invitare de prenumeratiune

A L B I N A

Cu 1 aprilie st. v. incepem alu II patrariu de anu, deci deschidem prenumeratiuni noue.

Pretul de prenumeratiune pent. Austri'a
pre unu anu intregu 8 fl. v. a.

" 1/2 de anu 4 fl. v. a.

" 1/4 " 2 fl. v. a.

pentru Romani'a si strainetate

pre unu anu intregu 16 fl. v. a.

" 1/2 de anu 8 fl. v. a.

" 1/4 " 4 fl. v. a.

Inmultindu-ni-se prenumerantii, peste numerulu la care ne acceptam, ni-au trecutu tota esemplarile din jan. si fauru a. c. Deçi pentru lunelo aceste nu se mai potu primi abonamente neci se poate satisface reclamarilor. De la 1 martiu a. c. tiparim esemplarie mai multe, si prin urmare de la acestu terminu potu primi si prenumeratiuni si a satisface reclamarilor.

Redactiunea.

Viena 21 mart./3 aprilie 1869.

Ungar. Monatsschrift infirma pre citorii sei, cumca regiunile politice mai nalte din Viena au ajuns a recunoscere, desigur de la deakistilor succese a scote o majoritate numerica din alegerile de ablegati, totusi moralmente au cadiutu, si ca in urmarea acestei caderi, sistemul dualistic in form'a ei de astazi este clatinata. Mai adauge acelu organu niscese faime despre negotiatiuni cu contele M. Eszterhazy, carele ar intră in un cabinetu nuou.

Nu ne induoim despre acele informatiuni, in catu privescu clatinarea sistemei dualistice in form'a actuala. Dar ce va urma apoi? Eszterhazy ori altu cineva? si candu va urma? versiunile in asta privintia diferesc forte multu.

De o parte vedem ca cehii si poloni neincetatu spera si asculta inauguratea unei astfel de sisteme noue, carea se multiamesca pretensiunile loru natiunali si patriotice. De alta parte vedem pe parintii dualismului actualu marturisindu cu totulu alta parere, adeca densii tien la fetul loru cu atata ardore, in catu mai bine vor a intră in transactiuni cu stangele unguresci, de catu se-si depuna partisile loru ministeriali. Doveda pentru asta afirmațiune a nostra avemu pe oficios'a „Presse,” carea in nr. de astazi lingusesc stangelorunguresci ca densele incep a se face „capace d'a guvernă.”

N'avem interesu mare a ne ocupá de acesta tactica a partitelor, caici pentru noi, precum am mai disu: se vina ori ce va veni, mai reu nu ni poate fi. Aside-dara straduinta nostra are a se concentră mai vertosu intru a esf din starea actuala, intru a nainta necontentu pana la imprimirea destinelor, in convingere ca atunel aspiratiunile nostre au se se realizeze caici (precum ni spune pre nimeritu „L'Unità Politica” intr'unu articol intitulat „Ungaria si Romanii,” prin care saluta decisivile adunantielor natiunali de la Temisior'a si Desiu); „Aduceti ve a minte cumca venitoriul este alu natiunilor, nu mai multu alu stepanitorilor, ori catu de splendidu si de gloriosu se fie fostu trecutulu acestor stepanitori. Istori'a contimpurana ni da despre acesta documente numerose.”

Dar cum se esimu din starea actuala in carea stepanescu deakistii? Aside ca dupa modestele nostre poteri vom cercă

se inmultim loviturele pre sem'a deakistilor. In asta privintia se nu ne radinamai numai pre deputatii nostri, caici astazi situatiunea impune o detorintia intregului publicu romanescu.

Acesta detorintia este ca, carturarii romani de pretotinduse, se lucre a mediocri proteste catra dieta din partea acestor cercuri romanesci, in cari uneltirilor succese alegerea cutarui candidatu ungurescu, seu mai lamuritu dicendum: candidatu guvernamentalu.

In protestele acestea se arete uneltirile, intrigile, amenintiarile din partea guvernamentalilor, se le arete in tota goletatea loru si cu colorile cele mai visi, cele mai sincere.

Daca alegerea acelui candidatu guvernamentalu se va nemies de catra dieta, atunci noi ni-am ajunsu doare scopuri: 1) am lovitu pe deakisti, si 2) ni-am castigata ocasiunea d'a incercă denou alegerea unui candidatu nationalu.

Daca alegerea candidatului guvernamentalu nu se va nemies, ceea ce este mai probabilu, — noi si atunci totu ni-am ajunsu unu scopu caici am constatata in fat'a dietei si prin acesta in fat'a Europei: catu de multe si de meschine medilice i-a trebitu cutarui candidatu guvernamentalu pentru ca se capete mandatul din veri unu cercu romanescu!

Astfelu vom contribui a clatiná starea de astazi prin aceea, ca si din partea noastră vom face a se constata pana la evidintia cumca deakistii, desigur au o invingere numerica, au suferitu inse o mare cadere morală.

Duminică si Imperatul, in locul candidatilor de ablegati dictali la Deva.

Primim de la unu caletoriu o insintiare priu carea intregim corespondinti: nostra de la Deva, publicata in nr. trecutu. Cei veri 4 rataciti, cari votara pentru contele ungurescu, sunt niscese nemisi de pe la Dobra, pe cari cortesii i-au sedusu cu mintiun'a ca; dacea nu vor vota, si vor perde nemis'a si drepturile ce le au, impreuna cu secuia, la niscese munti revindicati. Bietii nemisi, in neprinciperea loru (intr'adeveru e mare neprincipere, e prostia nemisiésca) credura mintiunei si alergara a vota. Sunt si niscese nemisi inteligiinti, dar dintr'acestia unii fiindu easeloriti cu femei de nationalitat straine, porta frica fencilor in catu nu enteza se capaciteze pre colegii loru nemisi neinteligiinti despre detorintele natiunale. Aside s'a intemplatu posmen'a ratacire.

Alegatorii romani, pre cati i-au potutu si la se infatiasi la comisiunea electorala, erau in numeru de 30—40 de insi. De sila se infatiasi, dar intrebându-i presedintele ca pentru cine vor vota? ca in cine au incredere? densii respunsera cu totii (precum scimus) unulu dupa altulu, ca n'au incredere de catu numai in Ddieu si in Imperatulu.

Acesta portare a romanilor unia-doreni, e in strinsa legatura cu politică natiunala a romanilor din Transilvania, este spressiune chiara si fidela a cestei politice, purcésa de a dreptulu de la poporu si in conformitate cu spiritul publicu ce domnesce la densulu. Se luam asta spressiune dreptu ansa la o paralela intre momintele caracteristice ale politicii unguresci, si celea ale politicei romanesci:

Precum se desclinesce limb'a si legea nostra de a ungurilor, astfelu se

desclinesce modulu nostru de cugetare, se desclinescu procedurele politice.

Ungurii, candu au veri o adunantia politica, o incepu cu golirea butilor de vinu, si o finescu cu sfarsirea vinului, daca milita a fostu de fatia a-i impedescă d'a sfarsi cu batăi. — Romanii, precum ii vediuramu la Mercurea, incep eu rogatiunea „Imperiale cerescu” si sfarsiesc aducendu multiamita lui Ddieu si vivate monarcului.

Ungurii in timpu de pace se bucura de drepturile si de beneficiile publice, era in timpu de batalia produse cu multimea la straini d. e. cum prodira cele 30,000 de unguri in batalia cu Prusia. — Romanii in timpu de pace suferintile nedreptatirei loru politice-nationali, era in timpu de batalia si-versa sangele pentru Imperatulu.

Ungurii, odata grasi si buieci de multele bunetati cu cari i-au inzestratul tronul in decursu de secole, nu se sfira a pronunci la Dobritinu detronarea. — Romanii, cei slabiti de tiranisare securarie si caror'a abiie li mai remasese o schintea de vietia, alerga se apere acelui tronu pericolitatu, de la a caruia bunavointia spera multu, desigur pana atunci nu li potuse anca micsiora suferintele.

Corifeii unguresci, vediindu perilitate privilegiile egemonice ale elementului magiaru, alergara pre la dusmanii imperatiei si-si pusera intr'acestia incredere loru, ma ce e mai multu, prima de la ei simbri'a tradarii cu carea formara legiune si navalira cule in tiéra pentru a o rebelá, marturia ni sunt faptele lui Klapka din 1866 si a celor laliti emigranti. — Romanii, cari nu-si voiescu privilegie ci numai drepturile, astazi candu aceste drepturi li se denegă, de parte d'a alerga pe la straini si pe la dusmanii imperathei, ei si-punu incredere in Ddieu si in Imperatulu.

Dar se nu mergem mai departe cu paralela, desigur s'ar poté continua foarte lungu. Ajungu aceste mominte pentru a convinge pre fie-cine despre loialitatea romanescă catra tronu si catra tiéra. Se accentuanu aceste mominte in fat'a contrarilor nostri cari, mai vertosu prin Banatu, ne invinuescu de agitatiuni nesiguri si lipsite de morală etc., si nu se rusinéza a respandu in lume mintiun'a ca romanii vreau spargerea tierii, vreau revolutiune.

E lipsa de modificarea articolului V. a legilor din 1848?

Castigul celu mai frumosu din legile de la anulu 1848, e art. de lege V., care introduce in tiéra (ce avea atunci institutiuni aristocratice) alegerea ablegatilor dietali pe baza representarii poporului. Acestu articol e de atata importanta, in catu insusi singuru odata castigatu, ar fi adusu dupa sine totu cele latice castiguri laudabile, precum: stergerea iobagiei, egalitatea la portarea sarcinilor sel.

Inse sub decursulu alegatorilor trecute facuramu acea esperienta trista, cumca legea acesta, ce contine magna charta a poporului constitutiunalu, fiindu plina de scaderi si neprecisa, causéza atate abusuri, insiciatiuni si aplicarea fortiei, in catu pestrece scaderile tuturor legilor electorali din Europa culta.

Scaderile acestea nu se potu imputa nici legizatorilor, ci si relatiunilor abnorme din timpul nostru; mai ales acelei imprejurari ca liste de contributiune fiindu atunci neesate, nu potura sierbi de base secură, cu atat'a mai putenu ca — dupa cum n'este cunoscutu — clasele privilegiate fiindu scutite de contributiuni, nici nu erau introduse in liste.

Prenumeratiunile se facu la toti dd. corespondinti a-i nostri, si d'adreptula la Redactiunea Josefstadt, Langegasse Nr. 43, unde suntu a se adresa si corespondintele, ce prezvesc Redactiunea, administratiunea speditură; cate vorfi nefrancate, nu se vor primi, era cele anonime nu se vor publica.

Pentru anunț si alte comunicatiuni de interesu privat — se raspunde cate 7 cr. de linie repetitile se facu cu pretu scadutu. Pretul timbrul odata 30 or. pent. una data, se antecipa.

Tacendu despre multele abusuri si teroristi comise cu ocaziunea alegerilor si periculose pre catu moralitatei statu si securităti publice, abusuri cari trebuie fora amenaratate prin lege mai precisa, ca nu cumva, plecandu totu pre calea de pana acum, corintesa se devina pentru unii o profesiune cu carea se-si cerce panea de totu dilele; — voiu se amintesc numai de acele abusuri, ce comisiunea conscrietoria (de va avea putena conștiința si de va fi compusa, ca mai totdeauna, din omeni de partita) le poate comite mai alesu in sate intr'unu gradu, ce face ca alegerea se fie ilusoria, si totusi comisiunea se scape nepedepsita.

Voiu face o descriere fidela, nepartiala si fara numirea cercului de alegere.

Corifeii principali ai comitetului central cattense, cari voiescu se esploateze alegerea intru interesul loru, mai nante de totu se cugeta ca cari se fie membrii comisiunei conscrietoria in cutare cercu de alegere?

Acesta e prim'a trasura de siacu la exercitiul de partida. De potu baga pe cei mai intrebari omeni ai loru in comisiune, ce se intempla de rondu, atunci alegerea e castigata de diumetate. Ce ar mai lipsi, se castiga prin imbetari si corumperi cari li asecura invinge de deplina.

Comisiunea acesta constatatoria din trei membri, cari toti sunt cortesi eminenti, cunoscute deja pe individii initiatori din singuritele comune, seu spiritul de partida alu comunici. Opiniunea notarilor comunali nu cam baga in socotinta, sciindu ca densii se lipesc mai de multe ori de elementulu celu domitoriu in comitetulu centralu.

Amesuratul acestor a si-fauresc planulu, otarindu ca pre comunele cari nu sunt de partid'a loru, le vor cerceta cate pe cinci si cate pe siese intr'o singura zi, seu nici are tandu-se in comuna, vor introduce numele alegatorilor in liste dupa aretarile notariului, ceea ce se intempla in unele locuri tocmai afora de comuna.

Reclameze apoi alegatorulu eschisu, se reclame cu bani scumpi, cu instantia scrisa, cu timbru pe chartia, cu estrasu din carteau funduala si cu alto acluse ce nu i se facu de pomena, — apoi cu totu sub suora se alege la comitetulu centralu ce resiede intr'o indepartare de diece, ba si de mai multe mile de padure.

Se intielege ca mai nici unul nu reclama. Inse unde nu e acuzatoriu acolo nu e nici judecatoriu: astfelu alegatorulu ramane eschisu.

In comunele cari cunosc valoarea si sanctitatea dreptului de alegere si vrea se-l folosesc, si din intemplantare nu se tenu de partid'a comisiunei, acesta se silesce cu maestria a reduce numerulu celor indreptatiti la alegere; densi a deaca dice ca de cinoxura nu poate fi cartea de contributiune in carea nu e insemnată 1/4 de posesiune urbariala, ci copia carteau funduale infinitate la anulu 1857 ce se asta la cas'a comunala, in carea inse de la infinitarea ei pana astazi nu s'a insemnatu nici o stramutare ori schimbare de posesiune; apoi inca mai socote pe 1/4 de posesiune urbariala 8 lantie catastrale cate cu 1600 □. Si de se asta vr'nu tieranu priceputu ce a fostu bireu (chinesu, jude) 15 ani si dice ca cererea acesta e nedrepta, fiindu ca la ei 1/4 de posesiune urbariala are numai 7 lantie, si lantul se socote pe numai cu 1100 □, — presedintele comisiunei raspunde cu sudalmi la acesta observare adeverata, lu numesce pe tieranu de rebelu, se indeparta din comuna foră d'a insemnă macar unu alegatoriu, si cindu pe bietulu betranu ca pe unu rebelu, lu baga in temnita comitatului.

Dupa multa perdere de timpu cu petitiuni, comitetulu centralu ordina inscrierea comunici acestela, insc numai la locul de alegere. Postum apoi a merge 4—5 mile spre a

ALBINA.

te inscrie si pôrta cu tine documente in forma autentica.

In cutare comună, carea dintru intemplare de mai multe partite, si are 4—500 de alegatori, comisiunea si-incepe lucrul la 9 ore demanătia, si dupa ce a insemnat vr'o 200 de insi, mai cu séma din partid'a ei, la medieadi se duce a prand, éra dupa prandiu dens'a se intore la centrul indepartat cate de trei mile de pamant. Acum postim a merge acolo la centrul daca doresci se te inscrii. Dar fiindu centrul departe, acolo n'ai cunoscuti, deci cauta se te ingriegesci cum ti vei adeveri identitatea personala cu pasaportu, posesiunea cu estrasu autentic din cartea funduala.

Dintr'una su'a de alegatori neinscris, dora ca se vor gasi doi cari nu crutia aceste ustanele si cheltuiile pentru a se inscrie, éra ceia lalti si-perdu dreptulu de alegere pentru asta-data.

Unde vede insc comisiunea ca locuitorii tieni mortisii cu partid'a ei, acolo toc'ma desii nu s'ar infatisia alegatorii, comisiunea e atatu de diligenta cu inscrierea, in catu nu trece neinscrisu neci tieganul din capetul satului.

Acesta abusuri, vrednice de osendit, cari se comitu sub protestul d'a asecuru cetatiilor folosirea unui dreptu constitutiunalu, si care dreptu toc'ma se nemicesce de aceia cari sunt chiamati a-l apera, dieu ca acoste abusuri numai asié s'ar poté impedecă déca corpulu legiuitoru ar intreprinde revisiunea legei electorale si ar sterge din ea comisiunea conscrietória, carea e cu totulu de prisosu. *)

Acesta comisiune conscrietória avea inticlesu la anulu 1848 candu lista autentica de contributiune n'a esistat, dar acum'a candu carta de contributiune dà cea mai neconstabila dovédă despre capacitatea electorală, — acum'a dieu, comisiunea nu mai are neci unu inticlesu.

Legelatiunea se simplifice legea electorala. De nu voiesce inca se introduca capacitatea generala electorală, propuna censu anumitu d. e. de 5 fl., ince asié ca pretiul lucrarilor publice a poporului seu pretiul resumporarii acestor lucrarri publice, se se adauga catra contributiune si se se socotésca in sum'a censului; caci multi sunt cari respondu comitatului 8 fl. ca rescumperare de la lucrările publice, fora ca se aiba $\frac{1}{4}$ de posesiune urbariala.

Comitetul centralu se trimita o comisiune (fora colóre de partita) numai pentru adunarea voturilor, si in acesta comisiune candidatii respectivi se-si numésca cate trei barbati de incredere. Cu amenintiare de pe-

*) Cu bucuria salutam pe autorulu acestui articolu in colónele foii nostre. Erudituia si esperienta dsale n-lu vor face purure bine-venit, candu va voi a desbate causele publice. Necesitatea revisionii legei electorale a recunoscute si ministeriulu. Ce ni insisua temere este, nu cumva din revisione se ni ésa o lege electorală anca mai rea, caci astazi tendințele unguresci nu sunt neci macar atatu de liberale, pre catu erau la 1848. Tote legile dictate trecute in cause nationali si democratice, sunt motive pentru temerea nostra. Sufla unu ventu a reactiune. Red.

dépsa aspra se se opréscas tumultele si speditiunile cu flamure.

Comisiunea acésta se insciintieze antau comunele despre timpulu votarii, mérge din satu in satu si euléga voturile dupa aratarele cartii de contributiune din anulu trecutu, espunut in rubric'a respetiva a listei pentru votanti, numerulu corgetoriu din carteza de contributiune a votantelui, precum si sum'a contributiunei. In tota comuni'a atare lista e de a se incheia si subscrise de catra cati-va carturari comunali.

Starsindu comisiunea cu adunarea voturilor in singuratecele comunitati, de timpurii ar trebuu publicata diu'a votarii la loculu centralu; aici in locu publicu ar trebuu voturile comunelor adunate si introduse in lista separata; dupa subscrisea listelor ar urm'a publicarea resultatului votarii.

Asiu si prè lungu la vorba voindu a trece in detaiurile unei bune legi electorale, de aceea lasu detaiarea in scirea legelatiunei, carea va prevede si pedepsele ce se cuvinu atatu membrilor necredintiosi din comisiune catu si corumpatorilor si amagitorilor.

Atare lege simplificata ar impedecă procedura partiala si cortesa comisiunei emise pentru conserierea alegatorilor; ar impedecă gruparile poporului in masse mari, cari nascu conflicte sangerose, dar ar impedecă si perdere de atat'a timpu scumpu.

Censulu expresu in sum'a de mai sus, e dupa parerea mea celu mai dreptu, caci cine nu ie parte la sarcinile statului, acel'a neci dreptulu de alegere nu-lu pote eserce.

Dimensiunile cele mari si ingrozitorie ale abuselor de la alegeri, amenintia cu periclu pe art. de lege V. din an. 1848 care e magna charta a cetatiilor, ma ne potemu si teme ca multi alegatori desgustati de multimea abuselor, vor incepe a se portá indiferenti fatia cu dreptulu loru de alegere.

N. N.

Lugosiu, 27 martiu 1869.

Din telegramulu publicata in unulu din rii trecuti ai Albinei s'a potutu publiculu cetitoriu informa despre causele si motivele, din cari s'a suspinsu actulu de alegere in cerculu Lugosiului si s'a nemicuit alegerea alegatului dietalu din acestu cercu. Partid'a mocioniana, prin comitetulu seu, in contra acesei flagrante violari a legei de alegere au indreptat uromatoriulu recursu catra inaltulu ministeriu ungurescu de interne:

Inaltu ministeriu de interne!

Art. de lege V. §. 46 alu legilor din 1848 imputeresce pre naltulu ministeriu cu supraveghierea asupra acelor'a, cari au se execute legea despre alegere deputatilor la diet'a tierii, si supune in asta privintia comitele centrali electorali inviatuilor si ordinatiunilor ministeriali.

Basatu pe acestu articulu de lege, subrisulu comitetu alu acelei partide, carea au candidat de alegatu pentru cerculu de alegere alu Lugosiului pre diu Dr. Alessandru

Mocioni, se simte necesitat — pentru neleguirea, carea dlu presedinte a comisiunei de alegere dlu advocatu Andreiu Podhradsky au comisii prin aceea, ca in contra apriatei dispusetiuni a art. de lege V. §. 33 au suspinsu actulu de alegere, si prin acésta au zadaricu alegerea alegatului la diet'a tierii, — a luu refugiu la inaltulu ministeriu, si a cere ca tota umilita repararea nedreptaticei care s'a facutu prin arbitrar'a procedere a numitului presedinte.

Ca se punemu pre inaltulu ministeriu in pusestiunea de a dejudeca intregu cuprinsulu neleguirei, care s'a comisii prin arbitrar'a suspensiune a actului de alegere, e de lipsa se enarâmu pe scurtu cele intemplete cu ocaziunea acestei alegeri. Ca actulu de alegere se pote decurge in cea mai buna ordine si linișce, presedintele comisiunei de alegere au staverit unu programu, pre care alesulu vicepresedinte alu comisiunei de alegere d. Iova Popovici desi nu l'a aprobatu in tote punctele sale, totusi, ca se nu faca greutati insusi actului de alegere, tacite l'a acceptat. Acestu programu prin public'a sa afigere s'a facutu cunoscutu alegatorilor.

In diu'a alegerii partidele, intru intieselu programului s'a postat, un'a, si adeca cea Mocioniana de naintea portii comitatului vechiu, éra cea Szendeiana de naintea portii comitatului nou. Partidele s'a despartit un'a de al'ta prin pichete de ulani, si ca se nu pote comunicá intre sine, tote stratele s'a inchisu érasu prin cordone de ulani.

Dupace intru intieselu art. de lege V. §. 30 alegatorii din ambe partidele s'a dechiaratu pentru votisare, acésta s'a inceputu la 9 ore demanătia, si au tienutu neintreruptu pana la $3\frac{1}{2}$ ore dupa medieadi, dupa cum se pote vedé din protocolulu comisiunei de alegere. In acestu restimpu, pentru Dr. Alessandru Mocioni au votat 302 de alegatori, éra pentru candidatulu dlu Bela Szende 62 de alegatori. Votarea au decursu in rondulu celu mai bunu, asié catu presedintele comisiunei de alegere n'a fostu necesitat pentru sustinere ordinei bune a apelá la poterea armata, ce art. de lege V. §. 42 i-o pune spre dispusetiune.

Catra 4 ore dupa medieadi vediuramu deodata deschidiendu-se pôrt'a comitatului vechiu, inaintea caruia erá postata partid'a lui Mocioni, si pe presedintele comisiunei de alegere urcandu-se pre unu scamnu, de unde ni anunciu, ca din causa, ca notarii comisiunei de alegere au denegatu servitiulu mai departe, elu ca presedintele comisiunei de alegere a suspinsu actulu alegierii, provocandu pre alegatori, ca se se duca in pace a casa. Indaru fu protestulu alegatorilor in contra acesei arbitrarie si nelegale suspensiuni, indaru cereau alegatorii ca se voteze mai departe, presedintele remase pentru neleguitulu seu decisu. —

Acestea s'a intemplatu afara de comisiunea de alegere.

Care a fostu decursulu votisarei in comisiunea de alegere, binevoiesca inaltulu ministeriu a se informa din alaturat'a dechiarare

tiune a unei parti a comitetului admnatoriu de voturi, adeca a vicepresedintelui comisiunei alegatorie si a barbatilor de incredere din partid'a lui Mocioni. In comisiunea de alegere s'a nascutu mai vertosu pentru identitatea persoanei alegatorilor mai de multe ori dispute, cari ince totdeun'a s'a potolitu prin decesul presedintelui. Se va informa mai de parte inaltulu ministeriu din acésta dechiaratiune despre neloyal'a si cu chiamarea loru necompatibil'a comportare a notarilor comisiunei de alegere dd. Bordanu si Fabry, si in fine si despre aceea, ca pana ce partid'a Mocioniana a acceptat in pace chiamarea alegatorilor la urn'a de votisare, partid'a Szendeiana sub diferite proteste acusi prin deputatiuni mai mici, acusi mai mari s'a presenatut mai de multe ori naintea comisiunei, pana ce in fine in numeru mai mare de 50 insi au buitu asupra comisiunei, cerendu cu larma si vehementia suspensiunea alegierii, sub protestu, ca partid'a loru ar fi demoralisata, si ca mai multi s'ar fi indepartat a casa, in adeveru ince pentru continu'a legatura, in care au statu cu partisanii sei din comisiune, i-a datu convingerea, ca candidatulu Mocioni va se ésa invingatoriu, de órace dupa cum amintiramu mai sus, elu avea 302 de voturi, éra candidatulu Szende numai 62. Buircu partidei lui Szende asupra comisiunei alegatorie avu asupra dl. presedinte Andreiu Podhradszky, singuru partizanu alu candidatului Szende, a-celu efectu precalculat, ca densulu necugandu la votemarea legei si la greu'a respundere, ce o ie asupra sa, fara a se mai sfatu si ceia lalti membri ai comisiunei, aduse numai-decatu conclusulu: ca deórace notarii nu mai vrea se pote protocolulu, elu in poterea oficiului seu dechiarat actulu alegierii de suspinsu, si acestu conclusu l'aduse la cunoșint'a ambelor partide.

Acésta e scurt'a istorisire a actului de alegere, din carea s'a potutu inaltulu ministeriu convinge ca spre suspinderea alegierii n'a fostu neci o causa indestulitoria.

Subscrisulu comitetu radimatu pe similiu de adeveru, dreptate si onore alu inaltulu ministeriu, radimatu mai departe pe acea tare credintia, ca antal'a detorintia a fiecarui cetatiénu e respectarea legilor, ni luamu in-dresnél'a a ne rogá cu tota umilita, ca

deórace sub totu decursulu votisarii mai bine de 6 ore nu s'a intemplatu nemica, ce ar fi impedecat liber'a votisare a alegatorilor;

deórace dechiararea notarilor comisiunei de alegere, ca nu vrea se pote protocolulu de votisare, nu e motivu neci destulu neci legalu pentru suspinderea actului de alegere; deórace alegatorii partidei Szendeiane au cerutu prin deputati sei suspinderea actului de alegere, si prin urmare s'a retinutu din liber'a voia de la mai-departea alegere;

deórace in fine la suspinderea actului de alegere candidatulu Mocioni fatia cu candidatulu Szende au castigatu absolut'a majoritate a voturilor;

inaltulu ministeriu se binevoiesca a face

FOISIÓRA.

Psalmul poporului

asupra filoru sei necredinciosi.

Ajuta-mi, Dómne! ca cuviosii s'a impuntenatu, si cei credinciosi peru dintre fiili ómenilor. (Ps. 12 st. 2.) Scapa-me, Dómne! de omulu celu reu; de cei ce mediteaza reutate in anim'a loru. (Ps. 140 st. 2.) Scapa-me de inimicii mei, Dómne! caci tie descoperu anim'a mea! (Ps. 143 st. 9.) —

Déra ei nu vor se ajunga la cunoșintia si la inteleptiune, ei ambla intru intunecetu. (Ps. 82 st. 5) S'a lapedatu a faptui inteleptiesc si bine. (Ps. 36 st. 4) S'a imputitu buzelile loru, si puroiéza din cau'a nebunie loru. (Ps. 38 st. 6) Omulu neprincipatu nu o cunosc, si idiotulu nu intielege acésta. (Ps. 92 st. 7.) In contra poporului seu ei unelteza planuri violene, si complotéza. (Ps. 83 st. 4.) Si s'a stramutatu din poporu, si dintr'unu regatu in alta natiune. (Ps. 105 st. 13.) Trebuia

se se retraga si se se rusineze, ceia ce cau-sea nenorocirea mea. (Ps. 40 st. 15.) Ca ei sunt, cei ce-i facu pre ei, toti cei ce se incredu in trentii. (Ps. 115 st. 8.) —

Toti s'a abatutu, toti s'a coruptu, nici unulu nu face bine, nici macar unulu. (Ps. 17 st. 3.) Chiar si acel'a, in care m'am incrediutu, si carele mananca panea mea, arunca sus calchiulu in contr'a mea! (Ps. 41 st. 10.) Dara ei fetiaria eu gur'a loru, si cu limb'a loru au mintitu, si anim'a loru nu erá sincera. (Ps. 78 st. 36.) Ceea ce vorbesce gur'a loru este falsitate, si drépt'a loru este drépt'a insielatiunii. (Ps. 144 st. 8) Innaltari si laude sunt in galajurile loru, si sabii cu dôue taisiuri in manele loru. (Ps. 149 st. 6.) Caci ei au deschis in contra mea o gura depravata, o gura viélna, ei vorbescu cu mine, cu limba mincinósa. (Ps. 109 st. 2.) Coruptiune este intru interiorul loru, si nu se deslipesc apesarea si insielatiunea de strat'a loru. (Ps. 55 st. 12.) — Si voi dice unuia:

Tu inbesci mai multu reulu de catu binele, si mai multu a vorbi minciuna de catu dreptate. (Ps. 52 st. 5.) Gur'a ta ai deschis o libera spre reu; si limb'a ta tórcë insielatiune. Candu siedi josu, vorbesci in contr'a fratelui

teu, contra fiului mamei tale uneltezi calumnia (Ps. 50 st. 19—20.)

Ei au veninu carele sémena cu veninulu sierpelui, ca viper'a surda, carea si astupa urechile. (Ps. 58. st. 5.) Ei ascuți limb'a loru ca sierpele, veninulu viperelor si sub buzele loru. (Ps. 140. st. 4.) Casí caii, casí catirii foră minte, cu freulu si zabala hamurilor loru sunt de imblantit. (Ps. 32. st. 9.) Că in acelora mani sunt fapte rusinóse, si a caror'a drépta este plina de mita. (Ps. 26. st. 10.)

Luati dara aminte de acésta voi cei ce uitati de Ddieu! (Ps. 50. st. 22.) Departati-te de la mine voi depravatilor! (Ps. 119. st. 115.) Da-le loru, Dómne! dupa faptele loru, si dupa reutatea lucrurilor; da-le dupa faptele maniloru, resplasesc-le cele ce au facutu. (Ps. 28. st. 4.) —

Si unulu pote dice: Strainu am devenit la frati mei, si necunoscute la fiili mamei mele. (Ps. 69. st. 9.) Dara eu sun unu verme, si nu omu, batjocor'a ómeniloru, si celu mai despreciuitu din poporu. (Ps. 22. st. 7.) —

In rusine trebue se cadia, cei cari sunt perfidi pentru cauza. (Ps. 25. st. 3.) In rusine se cadia, si rusinatu trebue se fia aceia, cari mi pandesc viéti'a, trebue se se retraga si se rosiesca, cei cari cugeta reulu meu. (Ps. 35.

st. 4.) Ddieu ii va lasá se cada unulu preste altulu prin limbele loru. (Ps. 64. st. 9.)

Stirpesce-i, Dómne! si incurca limbele loru, caci eu vedu tirani'a si luptele in cetate. (Ps. 55 st. 10.) Cobóra-se ei vîi intru imprejurul mortu, pentru ca in locuint'a loru si in medilociul loru este reutatea. (St. 16.) Intorcendu-se a casa, fa-i se latre casí canii. (Ps. 59 st. 15.) Trebuia se se rentórcă indereptu pentru remunerarea loru cea rusinata. (Ps. 70 st. 4.) Ddieu meu! fa-i ca vitezulu de pulbere, ca pléva inaintea ventului! (Ps. 83 st. 14.) Faca-se ca ierb'a asupra acoperimentului casei, carea se usca mai nainte de a fi smulsa. (Ps. 129 st. 6.) Se se intunecce ochii loru, ca se nu vedia, si spinarea loru se se clatine totu de-un'a. (Ps. 69 st. 24.)

Fructul loru lu vei desradeciná din patru, si sementi'a loru dintre fiili ómeniloru. (Ps. 21 st. 11.) Se vagabundeze fiili lui, se céra si se cersiesca, afara din ruinele loru. (Ps. 109. st. 10.) Se nu aiba pre nimenea, care se iconserve amoru, si nici pre unulu, care se indura de copiii lui. (Ps. 109 st. 12.)

At. Marienescu.

in poterea art. de lege V § 46, dispusetiunile necessarie:

ca Dr. Alessandru Mocioni pe bas'a protocolului de votisare se se dechiarare in intielesulu art. de lege V §. 34 de deputatu alesu din cerculu de alegere Lugosiu la diet'a tierii, si in intielesulu totu acelui-si art. de lege §. 43 se se provéda cu credentialulu recerutu.

Cari, cu cea mai profunda veneratiune suntemu

Alu inaltului ministeriu de interne
Lugosiu, in 20 martiu 1869.

Comitetulu partidei Mocioniane.

Raportulu barbatiloru de incredere ai partidei candidatului Dr. Alessandru Mocioni, despre decurgerea votisarii in 18 martiu 1869.

Fiindu noi subscrisii, ca barbati de incredere alesi din partea alegatorilor candidatului de ablegatu a cercului de alegere Lugosiu Alessandru Mocioni, provocati se dàmu deslucire despre decurgerea actului de alegere de la inceputu pana la disolvarea alegeri mai de parte că, *din ce causa s'a disolvatu actulu de alegere, si respective din ce causa s'a sistatu decurgerea mai-departe a votisarii din partea presiedintelui de alegere?* Avemu onore a dà urmatoria declarare:

1. Inainte de inceperea alegerei subscrisii in numele partidei loru, au facutu protestu in contra acelei disponeri a presiedintelui in urmarea careia dispunerea de puterea armata s'au datu in man'a ómenilor de part'a contraria, si l'am provocatu, ca la totu postulu de militia langa comisariulu civilu se puna de controla si unu omu din part'a nostra, ca se nu se faca abusu de poterea armata precum s'au intemplatu in casuri speciale enumerate de noi presiedintelui. La rogarea acésta a nostra presiedintelui ni-a respunsu, că va face dispusetiunile necesarie. Aceste dispusetiuni promise inse nu le-au facutu, caci in fapta sub totu decursulu alegeriei poterea armata a statu sub dispusetiunica comisariloru civili denumiti de part'a contraria.

2. Am cerutu concesiune, ca ómeniloru de incredere din fiecare partita se li fie concesu pentru controlarea identității de persoña a alegatorilor, a chiamá 1 séu 2 barbati pe cari vor voí ei, ca se asisteze la votisare; cererea acésta a nostra inse presiedintelui nu a implinitu-o, dicendu: că dupa programul statoritu intre partite, identitatea persoñei alegatorilor are se se constateze prin respectivulu jude si notariu comunulu.

Desi am reflectat pe presiedintelte, că la statutorirea programului amintit u de elu, vice-presiedintele comisiunei alegatorie Iov'a Popoviciu nu si-a datu invoieea sa, éra part'a nostra la statutorirea lui nu a luat nici-de-catu parte, totusi ne-am supusu decisiunei aduse de elu, ca se nu ni se pôta face neci cea mai mica imputare că am voí se facem pedeci alegeriei, macar că pretensiunea si respective cererea nostra a fostu nu numai drépta, ci si legala, caci dupa lega alegerea e publica.

S'au inceputu votisarea. Cea dintaiu comuna, care au votisatu a fostu Balintiulu. Toti votisantii acestei comune, afara de unul, au votisatu pentru candidatulu partidei contrarie d. Bela Szende. Au urmatu comun'a Barr'a, carea tóta au votisatu pentru candidatulu Dr. Ales. Mocioni. Pe acesti votisanti au inceputu presiedintelea-i-intrebá-de catian'i sunt, dupa exemplulu presiedintelui au inceputu a intrebá barbatii de incredere a partitei contrarie că de cati ani e votisantul, ba tocmai si notarii au inceputu contestá etatea votantiloru din acésta comuna. Presiedintele de nu se loviá etatea spusa de catra votisantu cu etatea pusa in protocolulu de conscriptiune, din propri'a autoritate i detragea votulu, si la obiectiunile nostra, că etatea pusa in protocolulu de conscriptiune nefindu ea documentata prin cartea de botezu, nu se pôte privi de autentica, si că dupa programul si respective decisiunea espresa in punctulu 2 a declararei nostra, identitatea are se o constateze judele si notariulu comunulu, prin urmare, se nu detraga propri'a autoritate votulu indreptatului, presiedintele ni respunde, că elu in casuri de a-cestea identitatea personala a alegatorilui nu o pôte privi de documentata prin judele si notariulu comunulu, si de nu suntemu indestuliti cu decisiunea lui, se protestam, ce

am si facutu-o, ne remanendu-ne altu ceva de a face. Spuseram mai sus că nu numai presiedintele si barbatii de incredere a partitei contrarie, ci si notarii comisiunei de alegere, dar mai cu séma notariulu d. Fabry incepura a intrebá pe votantii nostri, că de cati ani sunt? deci noi vediendu, că notarii necunoscundu-si, ori nevoindu, ca ómeni cunoscuti ce se tienu de part'a nostra contraria a cunoscere chiamarea loru, am rugatu pe presiedintele, ca se indrumaze pe notari a nu se mestecă in esaminarea votantiloru, si presiedintele li-a si demandatu, ca se-si cunoscă de unic'a detorintia a insemnă voturile, dar insedaru; că notariulu d. Fabry si dupa indrumarea acésta nu odata ci de multe ori incepea a esamină pe votisanti, si astfelui dà causa la nenumerate neplaceri.—Procedur'a acésta a presiedintelui de a constatá identitatea votisantei, si prin urmare de a dà si a luá dreptul de votisare cu propri'a autoritate, au datu causa la nenumerate proteste din partea nostra, totu acésta procedura a datu ansa si la nenumerate dispute in care se mestecau si notarii schimbându-si acestia rol'a in barbati de incredere a partitei contrarie, si disputa si capacitarile cu provocare la lege erau de multe ori infoicate, inse fara se fie votematorie, si avemu se constatàmu, că tóte disputele si capacitarile s'au facutu cu invoieea presiedintelui, pentru că si elu a luat parte la ele si nu le-a oprit.

Vení la votisare comun'a Bolduru, din care avea si part'a contraria cati-va votisanti; deci noi inca incepuram dupa exemplulu barbatiloru de incredere a partitei contrarie a intrebá pe votantii partitei loru de cati ani sunt? si fiindu că etatea spusa de catra ei nu se loviá cu etatea pusa in protocolulu de conscriptiune — ne-am adresatu catra presiedintele se detrage si votantiloru de part'a contraria dreptulu de a votá, cum a detrasu la votisanti de part'a nostra.

Deci presiedintele ca consecutive incepù a detrage si votantiloru de part'a contraria votulu. Dupa ce esira votisantii din Bolduru ne trediramu, că din part'a contraria vine o deputatiune numerosa si trage pe presiedintele la respondere pentru ce a detrasu votulu de votisanti.

Avemu se observàmu, că din partea presiedintelui s'au facutu dispusetiune, ca part'a nostra se stee inaintea portii comitatului bertranu, éra part'a contraria naintea portii comitatului nou, ambele partite erau despartite prin cordone de catane, in catu nu s'au potutu imbiná, si intre partite nu s'au facutu nici cea mai mica frecare. Mai departe avemu se constatàmu, că din partea presiedintelui s'au facutu despusetiune, ca ambele porti a comitatului se fie inchise, si nimenui se nu-i fie iertat a intrá de catu comuneloru, care aveau dupa ordinea alfabetica se votiseze.

Ordinea, si respective dispusetiunea acésta s'au tienutu la pôrt'a comitatului micu, unde erá part'a nostra cu cea mai mare rigorositate, péntru că din partea partitei nostra afara de votisanti, cari erau la ordine, nici unu sufletu de omu nu a intrat in comitatul. Din contra la pôrt'a comitatului nou, unde stetea part'a contraria — dispusetiunea acésta a presiedintelui nu s'au tienutu, pentru că nenumerate deputatiuni au venit u din partea partitei contrarie naintea comisiunei votisatorice sub diferite preteste, candu se provoce pe presiedintele se inchida pe unulu séu pe altulu, carele a retacit scie Ddieu cum in taber'a loru, si pe cari asiá-numitii constablieri ai partitei loru ii aduceau de guleru inaintea presiedintelui, candu se se planga că in part'a loru au intrat muieri, care seduec pe alegatorii loru se tréca in taber'a nostra, si se pretinda de la presiedinte se inchida pe muieri, si cu multe alte plansori de feliu acésta. Noi am provocat si-am rogatu pe presiedinte ca se dispuna, ca pe catu de rigorosu se tiene ordinatiunea in privint'a inchiderii portii unde sta part'a nostra, totu atatu de rigorosu se se tienă inchisa si pôrt'a, unde sta part'a contraria, pentru că nenumerate deputatiuni impedeau decursulu votisarii; insedaru, că deputatiunele partitei contrarie nu voiau se incete. — Astfelui dara au intrat si deputatiunea mai sus amintita, ca se reclame dréptulu de votisare a partisiloru loru din Bolduru.

Dupa multe dispute si capacitari ne intiéseramu dimpreuna cu presiedintele, că o diferintia de 10 ani in sus séu in josu se nu fie cauza din destula a detrage votulu alega-

toriului, si dupa ce se facu invoiéla acésta, incepù si votisarea se decurga mai rapede si mai in linise. Dar nu multu dupa acésta era ne trediramu cu o deputatiune a partitei contrarie, carea pretinse de la presiedintele, ca fie care votisantu dupa ce au votatu numai decatu se ésa afara din ambitu, unde se tenea votisarea, pentru că facu presiune asupr'a votantiloru si multi votisanti, cari ar dà votul candidatului loru, in urmarea presiunei acesteia, nu potu votisá liberu.

Insedaru provocaramu la lege că votisarea e publica, si cumca in faci'a comisiunei presenti'a preotiloru nu pôte se silésca pe votisanti a votisá in contra convingerii sale, insedaru facuramu obiectiune, că déca presen'ta preotiloru pôte face presiune, cu atat'a mai mare presiune pôte se faca presen'ta d. fibireu Fojér, carele ca barbatu de incredere suplentu a partitei contrarie totdeun'a éra de facia, candu votisau comunelou din cerculu seu; presiedintele totusi facu dispusetiunea, ca fie care votisantu, dupa ce a votisatu, se ésa afara.

Cu tóte că dupa cum amintiramai mai sus inaintea comisiunei de votisare nu era iertat a vení altii, decatu votisantii dupa ordine, — totusi candu vení la votisare comun'a Furdi'a, vediuramu că din partea contrarie se aretara cu försterulu din Furdi'a si unu siumariu de acolo, carele nu era inscrisu in comun'a Furdi'a ca alegatoriu, ei in Lugosiu. — Intrebandu noi pe d. presiedinte, că de ce ieră siumariului din Furdi'a a fi de fatia la votisare; ni respunse, că barbatii de incredere a partitei contrarie i-au adus la cunoscinta, că din Furdi'a au venit unii se votiseze in numele altor'a.

Tóte obiectiunile nostra espuse in punctulu alu 2. nu avura nici unu resultat, siumariul assiste la votisarea Furdiéniloru, prin ce singuru presiedintele nemici dispusetiunea programului seu facutu in asta privintia. Candu vení rondul se votiseze Herendesteni, vediuramu, că se aréta de partea contraria d. Bogdanoviciu proprietariu de pamant din Herendesti. Cantaramu iute conscriptiunea si vediuramu că d. Bogdanoviciu nu e inscrisu in comun'a Herendesci ca votisantu. Lu facuramu dura atentu pe d. presiedinte la impregiurarea acésta contraria dispusetiuniloru dsale, si primiramu respunsu, că aceea nu se pôte sci că e d. Bogdanoviciu inscrisu ca votisantu in Herendesci au ba pana nu se va fini votisarea eu Herendescenii. Dupa aceea fiindu timpulu prandiului cam trecutu, prelasă d. presiedinte presidiulu dlui vice presiedinte, ca se pôta mancă ceva. Sub decursulu conducerii dlui vice presiedinte, la unu casu de controversa intre barbatii de incredere a partitei contrarie si intre noi, — d. vice presiedinte, ca presiedinte actualu decide că votulu respectivului se se inseme in protocolu, fiindu că votulu respectivului mai urca votulu votantiloru nostri cu 1. Notariulu Fabri trinti pén'a de mésa si nu voi se inseme votulu facendu larma, că vice-presiedintele a decisu nedreptu, si numai dupa indoite admonari la ordine, inscrise notariulu Fabry votulu. — In astfelui de modu decurse alegerea pana la votisarea comunei Hodosiu. Votisantii comunei acesteia erau imparati intre ambele partite, o parte d'intre ei se tioneau de partea nostra, alta parte de part'a contraria.

Nóa ni vení spre cunoscinta, cumca din votisantii Hodosieni de part'a contraria mai multi au venit u se voteze sub nume falsu. Acésta impregiurare o aduseram la cunoscinta presiedintelui, rogandu-lu se admoneze pe judele si notariulu comunulu, cari inca se tieneau de part'a contraria, ca se arete pe cei veniti sub nume falsu. — Cu tóte că presiedintele rugarea acésta a nostra a implinit'o, judele si notariulu comunulu din Hodosiu nu au aretatu votisantii falsi, ci din contra adevereau că persón'a e identica.

Noi provocaramu la preotulu din part'a nostra, care era de facia, ca la martore demn'u de crediamentu, cumca judele si notariulu communalu abusiza de incredere pusa in ei, — si dupa ce preotulu spuse numele adeveratu a votisantului, votisantulu singuru precunosc, că nu e elu celu inscrisu in protocolulu de conscriptiune.

Se intielege de sine, că la rogarile si protestele nostra barbatii de incredere a partitei contrarie in interesulu partitei loru protestau si rugau pe presiedintele se nu implinesca rugarea nostra, la ce noi éra replicam, si discusiunea

devenia cu atatu mai infocata, cu catu si notarii luau parte la ea, dura totusi érasi notarii strigau că ei nu potu pentru larm'a cea mare se inseme voturile si că ei vor paresc comisiunea, trandindu mai de multe ori in modu necuvintios pén'a de mésa, fara ca presiedintele se-i indrumaze la ordine. Vediendu acésta comembrulu d. Popavitia disc catra notariulu Fabry că dumni'a lui, ca scriitoriu are se scrie, éra nu se se mestece in disputele nóstre, la ce notariulu Bordanu replica, — că acésta elu o privesc ca vatemare a notariloru si dise catra d. Popavitia, că se nu faca larma, pentru că elu in larm'a acésta nu sta garante, că nu va incurge vre o erore in protocolu; i-a mai disu notariulu Bordanu si alte vorbe atingatore Dlui Popavitia, la ce acesta i-a replicat, fara ca se fie vetamatu pre notariulu Bordanu. Dar ce se vedem: notariulu Bordanu trintesce pén'a si paresc comisiunea, se exemplului lui urmádia si notariulu Fabry. Vediendu noi acésta rogaramu pe presiedintele se indrumedie pe notari la ordine si se li demande, ca se-si implinesca cunoscinta, la ce presiedintele respuse, că Popavitia se róge pe Bordanu de iertare, si apoi se continuau votisarea.

In acestu momentu ne trediramu, că din part'a contraria intra in ambitu o deputatiune de vre-o 50 de insi, cari strigau in gur'a mare si cu vehementia, ca presiedintele se disolva alegerea.

Vorbitoriu acesei deputatiuni D. Atanasievici in o cuventarc adresata catra presiedintele dice: că loru li-a venit la cunoscinta, că membrii de incredere a partitei mocioniane au vatematu presidiulu si notarii, mai departe spuse, că part'a szendeiana e terorisata si inficata de catra part'a nostra, că in urmarea terorisarii multi dintre ei au parusit taber'a loru si pretinde de la presiedinte, ca se disolva alegerea.

Noi protestaramu in contra acesei nefundate pretensiuni si rogaramu pe presiedintele, ca de órace nu e nici o cauza legala pentru disolvere alegerei, elu se scóta deputatiunea afara, si se continua alegerea, si desi incusarile facute in contra nostra nu sunt adverate, de órace elu, presiedintele, trebuie se scia mai bine, ca vatematu - l'am noi cu ecua pre densulu; de órace mai departe terorisarea si pressiunea partitei nostra asupr'a partitei szendeiane e cu nepotintia, fiindu partitele prin cordonu militarescu despartite un'a de alt'a, — noi totusi vediendu, că pretensiunea acésta a partitei szendeiane e numai o apucatura, ca se se disolva alegerea, vediendu-se dens'a in minoritate, — dechiararamu, că ne vom retrage din comisiune si vom tramite pre substitutii nostri in loculu nostru, aceea ce se si intempla, infatisandu-se membrii suplinitori Traianu Miescu si Vasile Nicolescu la comisiune spre continuarea culegerii de voturi. Dar pretindiendu deputatiunea partitei szendeiane totu cu mai mare vehementia dissolvere actului de alegere, amenintandu comisiunei si cu pumanulu, presiedintele vediendu-se strintoratu decis, că alegerea e desfacuta, pentru că notarii nu viesc se pôte protocolul. Audindu noi acestu decisu nelegalu, protestandu ne indepartaramu.

Ayem se observàmu, că la publicarea dissolverei presiedintele ca motivu au adus inainte că Popavitia a vatematu pre notari, si că acestia ne voindu a mai fi in comisiune cu Popovitia de fatia, éra Popovitia nevoindu a se retrage, elu a trebuitu se disolva alegera. Acestu motivu adusu nainte de presiedintele, nu e adeveru, pentru că membrulu Titu Hatiegul nu numai in numele seu, ci si in numele lui Popovitia a dechiarat, că ei se retragu, la dechiararea acésta au fostu si Popovitia de fatia, si nu a contradis, deci escusearea acésta a presiedintelui cu Popovitia e cu atatu mai nefundata, cu catu avisatii nostri suplini Miescu si Nicolescu se si infatisira in comisiune spre continuarea actului de alegere.

In fine mai avemu se observàmu, că la dissolvere alegerei votele in catu ne amu pututu informá din protocolu au statu in urmatorulu modu: Mocioni au avut 302 de voturi, éra Szende 62 de voturi.

Acésta dechiarare o facem, si despre adeverul celoru espuse garantam cu onore si cu subscirierea numelor nostro.

Titu Hatiegul m. p.
Dimitriu Popovitia m. p.

Acăsta dechiaratiune a sus numitilor barbati de incredere eu, ca vicepresedintele comisiunie de alegere din cercul Lugosiului o intarescu de adeverata in tota estinderea ei.

Iova Popovici m. p.
vicepres. alu comisiunie de alegere din cercul Lugosiului.

Din cerc. aleg. Lipov'a (Guttenbrunn) martiu.

Este o superare generala a romanilor din 'cercul Lipovei, că nedreptatirile ce ni se facu din partea diregatorilor comitatensi au ajuns la unu gradu, cum nu mai poate fi nicairi in Europa.

Voiu descrie alegerea de alegatu dietal din acestu cercu, cum adeca a fortat partid'a guvernamentală pre candidatulu seu L. Fülepp, facia cu candidatulu nostru natinalu Ig. Pauloviciu.

Cum s'a portat in prim'a linea comisiunea conscrietória, in carea se afă si unu notariu romanu din Aliosiu Ig. Cacinc'a; ér in a doua linie comisiunea centrala? acăstă dovedesce casulu urmatoriu:

In comitatulu Temisiorii comisiunea centrala e compusa cu pucina exceptiune, mai tota din partid'a deákiana, prin urmare si comisiunea conscrietória pentru cercul nostru, a fostu érasi din acea partida. Acăsta comisiune, in locu de a respectă legile tierii, a respinsu de la dreptulu de alegere mai multe sute de individi, despre cari sciá nainte că sunt pentru candidatulu natinalu; éra din contra mai multe sute de diuasi, dileri, ciosi, calfe, gradinari, si alti individi necapaci, din comunele germane, i-a primitu in list'a alegatorilor, vedi bine că se dechiarasera de timpurii pentru partid'a deákiana.

In asta privintia s'a facutu reclamatiune chiar si din partea unoru individi nenatiunali, inse toté fusera respinse de maioritatea comisiunei centrale, éra din partea partidei nationale, cam 300 individi calificati, intre cari arhitecti, posesori de mai multe casii, industriari cari lucra cu mai multe calfe, posesori de $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{4}$ si $\frac{1}{4}$ de pamant pana si unu invetiatoriu romanu—fusera stersi din list'a alegatorilor, si ca se nu-si pôta reclama dreptulu dupa stergere, unii cu 2 dile, altii, numai cu un'a de nainte de alegere au fostu incunoscintiati, ér altii nici cum.

Sosì diu'a de alegere, romanii din cercul intregu se concentrara la crucea de lemn la langa Guttenbrunn. Acă dlu jude cercualu impanlicatu si impintenatu, calare cu pandurii sei, pre mai multi alegatori astfelu i-a intempinatu: „ce vreti voi? duceti-ve a casa!“ Partid'a nostra vediendu-se in maioritate, n'ascultă de aceste cuvinte. Cam la 10 ore s'a inceputu alegerea cu cele mai de aproape comune germane (deákiste); ér bietii romani cari de mai multe mili partea cea mai mare au venit pe destru anume Cuvesidea, Secasiu s. a. fura amenati pana nöpte.

Sub restimpulu alegierii spumegau pandurii si se rapediau calare contra alegatorilor romanii, numai si numai ca se-i infrice, spre a se departă de la loculu de alegere, ma toté insedaru. Am se mai amintescu cumea mai multi preoti fura amintintati cu palme, si in modulu celu mai barbaru injurati, si scosi din localitatea votarii, astfelu M. O. D. protopresviteru alu Lipovei I. Tieranu fu scosu afară,* asemene se intemplă cu preotulu Grozescu din Lipov'a, pre asesorulu consist. din Aliosiu V. S. unu cortesiu a partidei deákiane l'a prinsu de peptu, preotulu din Dubochi Nadasiu, atacatu si injuratu de Kocsvary, numai prin intrevirea preotului V. S. a comertantului din Lipov'a F. I. si a unui magiaru din Dubochi Nadasiu, scapă nepalmuitu; éra contra scriotoriului acestei corespondintie chiar comisariulu de securitate indemnă milita la szuronszegez, numai pentru că voiamu se intru in localitatea votarii, vediendu că cei cu cocarde nu incaperă pe usia intrandu si esindu.

Cam la 6 ore dupa mediasi, mai toté comunele partidei deákiane au fostu votatii, si abia erau cu 100 mai multi. Mai erau 13 comune a partidei natiale, reesirea nostra era secura, inse cortesii partidei deachiane se

*Totu asid desorie si „Politik“ neomenos'a portare a magiarilor deákisti.

aruncara asupra nostra cu tota mania, injuri preste injuri, neindreptatiri preste neindreptatiri urmara manelor lor. Luara si alte medișce, din comune care aveau peste 100 de alegatori se primira numai 30—40 la votare, ér restulu cu forța fu scosu din localitatea votarei. Din o comună cu 38 de alegatori numai 8 potura votă. Ori ce protestu din partea barbatilor nostri de incredere a fostu inzedar. Duresoasa era priuirea la alegatorii romani, cari de mai multe mile—partea cea mai mare pedestru—apoi sub timpulu postului numai cu pane uscata au venit spre a-si exercice dreptulu loru constituitionalu, si in locu de stim'a ce li competea, primira numai maltratarea rusinosa. Cine n'a potutu vedé cum acestu popor de demaneti's pana 'n nöpte, fora bucate, fora beutura spiritoasa si-ocupă loculu competitente dreptului seu, primia cu desprentu injurare, desgraciele si amintiarile domnilor de la poterel — numai ca se-si pôta exercice dreptulu seu constituitionalu, cine n'a vediutu pre acestu popor eschiamandu durerosu catra ceriu pentru eschiderea sa de la acelu dreptu si nemicirea frumosei sale sperantie — prin unu modu atatu de nedreptu si ne loialu: acel'a nu-si pôte inchipu loialitatea, necoruptibilitatea si in adeveru disu maturitatea politica a acestui bravu poporu.

Cam la 11 ore nöpte, dupa finirea votarei, candidatulu partidei regimului primi 1122 ér' alu nostru 812 de voturi. In catu va fi verificata alegerea alegatului Leopoldu Fülepp? nu sciumu, un'a sciam cumca deputatii alesi prin astfelu de modu pre putinu potu fi insufletiti de dreptu si de dreptate. Protestu se va face, si speram cumca dict'a va cassa acăsta alegere fortata, căci e timpulu ca in comitatulu nostru pretorianilor si abusurilor se li se faca unu capetu cu desevarsire.

Banatu-Comlosiu, 26 mart. 1869.

In nr. 28 alu Albinei aparura nisice reflexiuni pre malitiose si cu tendintie, nu de a folosi binelui comunu, ci mai multu ca deputatul cercului nostru si mai alesu subscrisulu se sia atacatu pe nedreptate.

Se dice adeca, cumca V. Bogdanu este deachistu, — că ar fi atacatu programul natinalu alu conferintiei din Temisior'a si că in capriciul seu (ce capriciu?) se candidă de deachistu in cercul nostru, — apoi in fine intorcendu-se spre mine, domnulu anonimu mi dă suatul ca se-mi cantu singuru poesi'a in onorea lui Bogdanu, se n'o recomandu natunei, si trentindu-mi lir'a se se spargă in mîi de bucati, daca nu mai scie cantică cu natunea.

Atata e totulu, neci mai multu, nici mai pucinu, — fora numai binevoitoriele observatiuni ale redactiunei, cari sunt numai cflusulu, seu umbr'a frumosului tablou de mai sus.

Acestu tablou pentru mine e unu rebus, care l'am si deslegatu numai - decatu, — căci pre bine sciu de unde bate ventulu, — se pote inse, că sub masca dlui Cato e ascunsa vre-o persoña carea numai a fostu sedusa prin acelu individu, carele me totu amenintia in epistole private, atacandu-mi onoreea, — numindu-me renegatu, — dreptu-aceea, dorindu ca odata se fumu in curat (tisztaban? Red.) si ca onoratalu publicu romanu se sia bine informatu in privintia acăstă, pe onoreea domnului anonimu, lu provocu, ca spre a poté respondere la malitiosele sale reflexiuni, inainte de toté se aiba bunetate a-si aruncă masca si sub numele seu adeveratu se-mi scrie:

1. De candu este Bogdanu deákistu si unde s'a dechiaratu in astu intilesu, — firesce in intilesulu adeveratu?

2. Candu, si prin ce a atacatu Bogdanu programul natinalu?

3. Candu amu recomandatu eu poesi'a deachista natunei.

4. Se mi-se spuna, cine a imputernicitu pre dlu Cato, ca se vorbesc in numele natunei, spre a-mi dă de scire, că natunea doresce se-mi spargu (dóra de capulu cuiva) lir'a in mîi de bucati?

Daca domnulu Cato nu-mi va dă respunsu apriatu la aceste intrebări — lasu, ca onoratalu publicu romanu se judece, ce nume merita unul ca acel'a, carele fara a avé vre-o cauza drépta, seu dóra numai că a vatematu

cumva ambitiunea óre-cuiva, cutédia a vatemă — onorea.

Josu dura cu masca, — se esim de aci in colo cu fetiele deschise pe terenul acestei lupte pré desgustătorie, dar acum la tota intemplarea neinconjurabilă pentru mine!

Josu cu masca.

La lumina, domnule Cato, se ne vedem, căci de nu es, voi sci ca se te gasești si in intunereculu in care te-ai ascunsu!

Argus. *)

D. Consilieriu in pensiune Bologa 1 fl. D. Zaharie Boiu prof. si parou 1 fl. D. capitanu in pensiune Stezaru 2 fl.

Ofertele ce vor urmă, se voru publică mai tardiu.

Beiuliu 17 martiu 1869 st. v.

Michaelu Cosma m. p.

not. comunitatii.

Ad. Nr. 43. 1869.

Multumita publică!

Societatea literarie-sociale „România“ a studentilor romani din Viena, si-tiene de santa detorintia aduce cea mai profunda multiamita publica urmatorilor St. Domni cari cu sacrificalor marimiose binevoira a contribuī la ajutorarea fondului ei.

Totu una data si-simte de detorint'a eea mai sacra a-si exprime vî'a sa multiamita si recunoscintia Prè generosului Domn B. G. Popovits Inspectore si Protectoru a fondului societatei, care n'a pregetatu neci intr'unu momentu a aduce cele mai mari sacrificia pentru prosperarea societatei „România“ prin a caruia zelu si neobosita activitate s'a marita si astadata fondulu ei.

Marinimosii contribuitorii sunt urmatorii:

I. La cassa au trimisu respectivo predatul. Franciscu Benedecu 2 fl. Michaelu Cosma 1 fl. Gavrilu Cosma 1 fl. Ioane Pantea 2 fl. Teodora Ardeleanu 2 fl. Georgiu Papp 1 fl. Ioane Pinter 1 fl. Michael Budo din Petrosa 1 fl. Vasiliu Sferle 2 fl. Georgiu Marianu 1 fl. Ioane Morariu 1 fl. Ioane Dudulescu 1 fl. Teodoru Popa 1 fl. Augustinu Morariu 2 fl. N. N. studinte 50 cr. Ignatiu Tisch 1 fl. Petru Coiciu 1 fl. 50 cr. Ioane Bolcasiu iun. 2 fl. Iuliana Caba 1 fl. Georgiu Brancu 1 fl. Demetru Mihali 1 fl. N. N. studinte 50 cr. N. N. studinte 30 cr. N. N. studinte 40 cr. N. N. studinte 50 cr. N. N. studinte 50 cr. Demetru Simai adv. in Cou 1 fl. Vasiliu Lazar jude cercualu in Cou 1 fl. Ioane Vasiliu adv. 2 fl. Gerardu Véghsö adv. 5 fl. Franciscu Ianosi iun. 2 fl. Iosifu Papp prototiscalu dominialu 3 fl. Demetru Bolcasiu 1 fl. 20 cr. D. Lepa studinte 1 fl. Alesandru Draganu iun. 1 fl. Michaelu Bandiciu prof. 1 fl. Vasiliu Ignatu adv. 1 fl. Vas. Damsia asessoru consestorialu si preotu in Ripagani 2 fl. N. N. studinte 50 cr. N. N. studinte 50 cr. A. Bositanu 1 fl. Simeone Bulcu 1 fl. Teodora Lazar 2 fl. N. N. 1 fl. N. N. 1 fl. Franciscu Budor 1 fl. Michaelu Pantea 2 fl. Nicolau Hogea preotu in Sudrigiu 2 fl. Iosifu Dudulescu 3 fl. Ioane Papp preotu in Buntesci 2 fl. Pavelu Bodnar 1 fl. Teodora Tomele din Nimaesci 1 fl. Iosifu Iutiu 1 fl. Nicolau Marchisius 2 fl. Ales. Indrei 2 fl. Carolu Papp docintu in Nimaesci 1 fl. Stefanu Neubauer notariu in Nimaesci 2 fl. Teodora Rosiu prof. 1 fl. Iacobu Brancu 1 fl. Grünvald Mor 2 fl. Daniel Diosegi docintu ref. 1 fl. Iosifu Caroli 1 fl. Samuel Goldberger 1 fl. Emiliu Ianeso 2 fl. Ioane Selagianu prof. 2 fl. Elia Moga preotu in Ripagani 1 fl. Ambrosiu Marchisius protopresvitu in Vérasieni 5 fl. Augustinu Antoniu 2 fl. Elena Sferlea 1 fl. Pavelu B. Balasius prof. 2 fl. Teodora Chioranu direginte 2 fl. Iuliana Sferlea 1 fl. 30 cr. Franciscu Ianosi senior 1 fl. Martinescu Petrusiu 2 fl. Parteniu Papp sen. 2 fl. Stefanu Selagianu 1 fl. Draganu Marca 2 fl. Demetru Horvatu 1 fl. Georgiu Borba protoj. 2 fl. Ludovicu Szönyi 2 fl. Constantiu Cherdai 1 fl. Pavelu Vladutiu 1 fl. Ioane Lazaru 2 fl.

II. Pe calea domnului Parteniu Cosma si sositu din provincia.

1. De la d. Aleșandru Romanu din Pesta 5 fl., de la d. Ignatiu Ladăsău din Lunca 1 fl., de la d. Arone Rojthy din Draganesci 1 fl., de la d. Ignatiu Stupa din Oradea-mare 2 fl., de la d. Nicolau Morariu preotu in Draganesci 1 fl., de la d. Atanasiu Coroiu in Barca 2 fl.

2. Din Tulea prim stimatulu d. preotu Moisio Porumbu 1 fl. D. Paulu Milianu parou 1 fl. D. Ioane Micu not. 1 fl. D. Iosifu Iosa 50 cr. Comunitatea biserică din Tulea 5 fl.

3. Din Sabiuu prin onoratulu D. Ioane Hanea de la dsa 2 fl. D. prot. Badilla 1 fl.

*) Cine s'ar interese si de noi de-ar voi se ni faca placere, ar incunjuă vehement'a in scrisere. Daca totusi publicaram scăst'a, este că nu ne-am sentit chiamati a face pe tutorii oménilor majoroni, deci contamne pre buna voint'a on. publicu. Red.

A mai incurso de la D. Plesia juristu in Lipsi's 10 taleri, Dómn'a Sevastie I. Papazoglu din Vien'a 30 fl. v. a. D. Dr. Ioane Maniu 10 fl. v. a., D. Demetru Coroianu 10 fl. v. a., D. Iancu Mureșianu comerciantu in Vien'a 25 fl. v. a. D. Pesiacovu 3 galbeni.

Sum'a totala l. 2061 bani 75, taleri 10, fl. v. a. 75, galbeni 3, cu care suma s'a mai inmultitul fondulu societatii.

Societatea „România“ mai repetesce inea odata profund'a sa multiamita publica Multu Stimulilor Domni Contribuitorii pentru patrioticile si marinimozele loru oferte. Viena 31. Martisoru st. n. 1869. In numele societatii „România“: Pres. C. Aronoviciu m. p. st. de Med., Art. P. Alexim p. stud. philos. secretariu.

Corespondintele trimise le vom folosi pe rondu, precum ni ieră spăsălu, deci cerem indulgint'a dloru trimitatorii.